

Identifikační údaje

Lokalita	Osek
Obec	Osek
Okres	Teplice
Kraj	Ústecký kraj
Katastrální území	Osek u Duchcova, kód: 712981
GPS souřadnice	50° 37' 15.7" 13° 41' 26.9"
Německý název	Ossegg
Výměra	1 411 m ²
Vlastnictví	Římskokatolická církev
Kontakt	Cisterciácké opatství Osek Rooseveltova 1 417 05 Osek Tel.: +420 604 895 346 E-mail: jindrich.koska@klaster-osek.info URL: http://www.klaster-osek.info
Vlastník	Cisterciácké opatství Osek Rooseveltova 1 417 05 Osek Tel.: +420 604 895 346 E-mail: jindrich.koska@klaster-osek.info URL: http://www.klaster-osek.info
Stav	Udržovaný v původní podobě
Opuštěno	Ne

Osek (německy Ossegg) je město v okrese Teplice. V roce 2011 zde trvale žilo 4.734 obyvatel.

Město Osek se nachází na úpatí Krušných hor, které vzniklo při obchodní cestě do Saska. O rychlý rozvoj osady se postaral silný šlechtický rod Hraběšiců.

V roce 1196 vznikl pod patronací opatství ve Waldsassenu cisterciácký konvent. Stavba kláštera začala roku 1206, kdy byl položen základní kámen chrámu Panny Marie. Stavba postupovala rychle a již v roce 1208 byl vysvěcen hlavní oltář a hřbitov. Klášter získal do vlastnictví množství pozemků, důchodů i celých vesnic. Do své ochrany jej přijali král Přemysl Otakar I., pražský biskup Daniel i papež Inocenc III.

Klášter se rychle rozrůstal o další budovy a získával další majetky. O další rozkvět města se postaral Boreš z Rýzmburka z rodu Hraběšiců. V letech 1240 až 1250 vybudoval hrad Riesenburg. V roce 1248 se postavil na stranu krále Václava I. a porazil Přemysla Otakara II. Ten se o rok později pomstil vyplněním kláštera. V hospodářském životě osady hrály od 14. století velkou roli naleziště stříbra a cínu. Vytěžené rudy si podle smlouvy mezi klášterem a Hraběšicemi dělily obě strany půl na půl. Zatímco klášter vzkvétal, rodový majetek Hraběšiců se tenčil. Tento rod vymřel v první polovině 16. století.

Hrad Rýzmburk, který patřil po dobu husitských válek k nedobytným pevnostem, se stal majetkem míšeňských vévodů. V této době se vedlo mnohem hůř klášteru - byl husity vypálen a dvakrát vyplněn. Další újmu způsobil klášteru i císař

Zikmund, který prodával klášterní majetky, aby získal peníze na další válečné výpravy. Klášter se nakonec z těchto ran vzpamatoval a opravil zničené budovy. V roce 1631 byl Osek po šest týdnů hlavním stanem saského vojska. V roce 1640 vtrhli do kláštera švédští žoldnéři a vyplenili kromě něj i Starý Osek a další přilehlé vesnice.

O velký rozmach se postaral opat Benedikt Littwericha. Ten nechal v roce 1697 zřídit v Novém Oseku textilní manufakturu. Opat Benedikt dbal také na rozvoj kláštera – stavěl nové budovy a přestavoval staré. Pozval si z Litoměřic italského stavitele Ottavia Broggiaa ten v letech 1712–1718 přestavěl původní gotické a románské budovy v barokním stylu.

K dalšímu vyplenění kláštera došlo za sedmileté války. 18. listopadu 1759 vydrancovali klášter Prusové a odvěkli dvanáct rukojmí v čele s převorem do Německa. Zpátky se jich vrátilo jedenáct. Existenci kláštera ohrozil i císař Josef II., známý pro své zavírání klášterů. V roce 1785 nechal snížit počet členů řádu z 50 na 18, ale nakonec 20. listopadu 1786 potvrdil všechna řádová privilegia a postavení kláštera se tak upevnilo. Klášter byl středem vzdělanosti a existovala při něm škola, ve které se učilo čtení, psaní a počítání. Budova pro obecnou školu byla postavena v roce 1749 opatem Kajetánem Březinou z Birkenfeldu. Další školní budova přibyla v roce 1836. Nová budova byla určena pro dívky a o její stavbu se zasloužil opat Salesius Krüchner.

V 19. století se podoba města výrazně změnila, manufaktury byly pozvolna nahrazovány továrnami, začala se rozvíjet těžba hnědého uhlí a doprava. Rozvoj těžby uhlí byl také ovlivněn železniční dopravou. V letech 1869–1871 bylo postaveno nádraží a Osek měl přímé spojení s Chomutovem a Ústím nad Labem. Obec byla povýšena na město roku 1872. O další rozvoj Oseka se postaral starosta Antonín Härtl, který hájil zájmy občanů proti majitelům uhelných dolů a staral se o rozvoj školství, hasičský sbor a dláždění městských komunikací. Město se i nadále rozrůstalo, stavěly se domy v různých stylech, před první světovou válkou převážně secesních.

V roce 1913 se Starý a Nový Osek sloučily a roku 1914 byly povýšeny na město s jednotným názvem Osek. Během druhé světové války připadl Osek Německu. Většina Čechů město opustila, počet obyvatel klesl z 9.360 na 7.700 obyvatel.

V roce 1992 byl klášter navrácen cisterciákům. Za tři roky byl klášter vyhlášen národní kulturní památkou.

Řádový hřbitov

Klášterní hřbitov se nachází v areálu klášterní zahrady v těsném sousedství zahrádkářské kolonie, je trvale uzamčen.

Počet obyvatel v roce 1930 ... 5.531

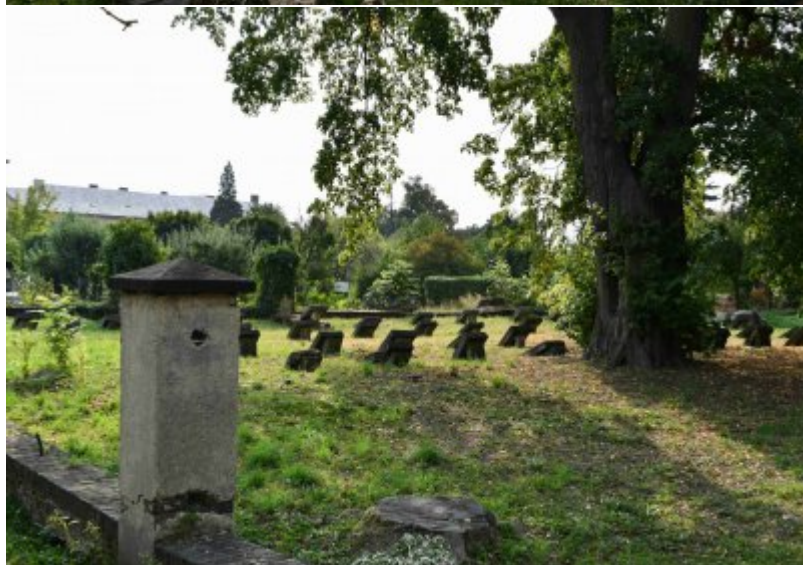
Počet obyvatel v roce 2011 ... 4.734

Zdroj: Wikipedia, Český statistický úřad, Mapy.cz, webové stránky obce/města, Katastrální úřad, Omnium, Památkový katalog

Fotogalerie

Technické fotografie

- Hroby
- Centrální kříž
- Uzamčen trvale (běžně nepřístupný)
- Neidentifikovatelné hroby

- V původní podobě